

Javaslat a belvízmentesítés hatékonyságának javítására

Készítette a
Vízügyi Tudományos Tanács Belvízvédelmi Munkacsoportja

Budapest, 2015. március 31.

Javaslat a belvízmentesítés hatékonyságának javítására

Ezt a javaslatot a Vízügyi Tudományos Tanács által megalakított Belvízvédelmi Munkacsoport készítette. **A Munkacsoportnak az volt a feladata, hogy válaszoljon Miniszter Úrnak az OVF, azon keresztül kifejezetten a Vízügyi Tudományos Tanács irányába megfogalmazott kérdésére, mely szerint „miként lehetne hatékonyabbá tenni a belvizek elleni beavatkozásokat és a védekezést”.** A Munkacsoport egy 31 oldalas tanulmányt készített, melynek kivonatát és összegzett javaslatait ebben az anyagban mutatjuk be.

A Munkacsoport a feladat megoldása során abból **a tényhelyzetből indult ki, hogy a Kormány 2014-ben a forgalomképes állami tulajdonú művek vízügyi kezelésbe adásával és a vízgazdálkodási társulatoknak a gazdák által fizetendő érdekeltségi hozzájárulás megszüntetésével a területi vízgazdálkodásban túlsúlyos állami feladat-ellátási konstrukciót hozott létre.**

Nincs arra szabály, hogy az adott állam, mikor, mennyi, és milyen feladatot vállaljon fel a központi költségvetés terhére, ez mindenkor az állam teherbíró-képessége és az állammal szembeni állampolgári elvárások közötti egyensúly kérdése. Ezzel párhuzamosan vannak olyan nemzetközileg, történelmileg, vagy egyetemes értékek (ilyen pl. a víz védelme) miatt kialakult alapvetések, amelyek betartását, vagy attól való eltérést a következmények világos bemutatásával és a hatások kezelésének megtervezésével kell megvalósítani.

A Miniszter úr által feltett kérdésre a választ a tanulmány **négy egymásra épülő fejezetben tárgyalja,** az alábbiak szerint:

- **Mi is valójában a belvíz** (ennek társadalmi hatásai nélkül nem mérlegelhető kellő biztonsággal, hogy **a belvizek kezelése terén racionálisan mit is vállalhatunk fel**)
- **Milyen preventív (beruházási, azonosan egyenlő síkvidéki vízrendezési) beavatkozásokat hajtottunk** eddig végre és azok miként determinálják az aktuálisan kialakuló belvizek elleni védekezési feladataink ellátását. **Miként jelentenek azok kényszert bizonyos létesítményeink szükségyszerű, de esetleg nem is célszerű, vagy pláne nem gazdaságos üzemeltetésére.** És mit kellene tenni a rendszer megváltoztatására, nem mellékesen mi a jogszabályi és támogatási feltétele egy ekkora volumenű vízkormányzási rendszer átalakításának.
- **Eddig milyen próbálkozások, milyen eredményességgel történtek a belvíz elleni védekezés hatékonyságának javítására,** mert csak ennek tükrében válaszolható meg az a jogos kérdés, hogy ha látjuk a teendőket, mi akadályozott meg abban minket, hogy a szükséges intézkedéseket megtegyük.
- Végezetül javaslatot teszünk arra vonatkozóan, hogy melyek a végrehajtás szempontjából legfontosabb sürgősségi sorrendbe állított feladatok. Ezzel azt már is szeretnénk jelezni, hogy **e kérdés rendezése messze nem és elsősorban nem a vízügyekért felelős miniszter kompetenciája.** Épp ezért ezt olyan bontásban tesszük, hogy jelezzük mely feladatok oldhatóak meg a BM saját hatáskörében, melyek tartoznak más tárcákhoz és mely intézkedéseket kell a kormánynak megtenni.

A belvízgazdálkodás, mint probléma kezelése alapvetően befolyásolja az egyéb, különösen a VP támogatások felhasználásának eredményességét, hatékonyságát.

A belvíz, mint sajátosan magyar vízgazdálkodási jelenség

A belvíz sajátos, természet-dominanciájú vízgazdálkodási jelenség, **azonosítására, attól függően, hogy mely ágazat, vagy szakterület kívánja definiálni, számos fogalom ismert.** Ez önmagában is azt jelzi, hogy **nagyon viszonylagos és bonyolult fizikai, gazdasági és társadalmi jegyeket egyaránt felmutató jelenséggel állunk szembe.** A belvíz kialakulása, hatása, a vele kapcsolatos elvárások köre, **társadalmi és gazdasági környezet függő, ezért megítélése, az ellene való védekezés eszközszerrendszere történelmileg változik.**

A belvíz kialakulását elsősorban meteorológiai, domborzati és talajtani viszonyok határozzák meg, így keletkezése alapvetően természetfüggő. Az ember mégis jelentősen közrejátszik abban, hogy a belvizek megjelenjenek, és különösen a természeti, helyi talajtani, morfológiai, és vízjárási viszonyokat figyelmen kívül hagyva rövid távú érdekek mentén előnyt, hosszútávon kárt, magas üzemeltetési és fenntartási költséget okozzon magának.

A belvíz legjellemzőbb sajátossága, hogy annak megjelenésére mindig számítani kell. Nincs olyan emberi beavatkozás, ami természeti tényezők kedvezőtlen egybeesése esetén is képes lenne megakadályozni a belvíz megjelenését, ráadásul bizonyos előfordulási valószínűség felett a belvízvédelmi művek műszaki kiépítése biztosan nem éri meg a ráfordítást.

Nehezíti a problémát, hogy nem minden belvíz káros, ami a felszínen vagy a talajban megjelenik, sőt, bizonyos időszakban télen, vagy nyáron (ellentétben az árvízzel) más-más hatással van a területre. **A belvizet ugyanakkor hajlamosak vagyunk a mezőgazdaság problémái közé sorolni, de az a közlekedés és településfejlesztés, vagy iparfejlesztés szerves velejárója is.**

A belvízképződés olyan összetett, bonyolult folyamat, hogy a jelenlegi ismereteink, adataink, és eszközeink nem teszik lehetővé a 2-5 napnál hosszabb idejű előrejelzést. A belvizek elleni védelem és védekezés nagykiterjedésű, összefüggő rendszereken történik ezért, ez az időelőny még jó belvízi előrejelzési módszer birtokában is kevés lenne a belvizek elleni védekezésre való felkészülés és a védekezési intézkedések megtételére. **Az eredményes beavatkozás tehát a prevenció irányába mutat, vagyis a rendszerek beruházás keretében történő kiépítése és annak folyamatos üzemképes állapotban tartása felé,** ami meglehetősen drága.

A belvizek előre jelezhetőségének hiányában, a belvizek kártételei elleni védelem hatékonyságának növelésére egy jó eszköz lenne a belvízveszélyes környezeti állapotok jelzése (pl. kockázati térképezéssel), a várható meteorológiai helyzet alapján pedig veszély-jelzés (figyelmeztetés, riasztás). Ennek megvalósítása azonban (bár voltak és vannak rá próbálkozások) nagyszámú adat beszerzését, a meglévőkhöz való ingyenes hozzáférést, feldolgozását és az eredmények mindenki számára történő elérhetőségét, megismerését feltételezi. Ez ma még nincs meg.

Javaslat a belvízmentesítés hatékonyságának javítására

A síkvidéki vízrendezés létesítményeinek kialakítottsága és annak kényszerű következményei a belvízvédekezésre

A belvízvédelmi művek történelmileg kialakult kiépítettsége elvezetési és védekezési üzemelési kényszerrel jelent. Az öblözet legmélyebb részén megépült szivattyútelepekre ugyanis a vizek „ráfolytak” és a terület vízállapotától esetenként függetlenül is, a szivattyútelepek védelme érdekében, szivattyúzási kényszer jön létre. A védelem vezetőnek nincs mérlegelési lehetősége. Sőt, annak ellenére, hogy a síkvidéki vízrendezés (és az egész vízkárelhárítás) 1990 utáni fő irányait meghatározni hivatott „A vízkárelhárítás stratégiája” című 1991-ben kidolgozott anyag rögzíti, hogy a fölös vizek kártételeinek csökkentését a lehetőségekhez mérten tározással, és ne elvezetéssel oldjuk meg, a vízjárásos területeken olyan mező- illetve erdőgazdálkodás folyjék, ami kevésbé érzékeny az időszakos elöntésekre, **24 év alatt érdemi változás nem történt.**

A vizek visszatartására irányuló fejlesztések elmaradtak, a táblán belüli racionális vízgazdálkodás és a vízállapotokhoz alkalmazkodó művelési-ág változtatás nem valósult meg. **A korábban forgalomképesnek minősített - ezzel az érdekeltek tulajdonába adni szándékozott - létesítmények újra állami kezelésbe vétele erőteljesen növelte az állami feladatokat, és kiadásokat.** A vonatkozó kutatásokat, legalább a belvízi veszély és kockázati térképezést és tervezést programba kell iktatni.

A meglévő síkvidéki vízrendezési műveket, a belvízelvezető csatorna hálózatokat a terület értékességét figyelembe véve, de általános szabályként úgy tervezték, hogy átlagos esetben csak 5-10 évente, a szivattyútelepeket és műtárgyakat úgy, hogy csak 25 évente fordulhasson elő az, hogy területen marad a belvíz. Belterületek esetében 50-100 éves előfordulási valószínűségekre is méretezünk. **A karbantartás elmaradása miatt a vízelvezető műveknek a kapacitása lecsökkent és így az elöntések az előbbieknél gyakrabban és hosszabb ideig jelentkeznek.**

A vízrendezési művek vízelvezetésre és vízvisszatartásra egyaránt alkalmassá való átalakításával, rekonstrukciójával és rendszeres karbantartásával, a tájhasználat átalakításával és belvíztűrőbb mezőgazdasági termeléssel a belvízproblémák kezelése kisebb csatornahálózattal és szivattyúzási költséggel megoldható lesz. **Vízelvezető csatornahálózatra és szivattyúzásra azonban mindig szükség lesz, és elő fog fordulni, hogy belvízelöntések keletkeznek.**

A védekezési hatékonyság javítására tett eddigi próbálkozások és azok véleményezése (a javaslatot megalapozó tapasztalatok összegzése)

A vízrendezési védekezési és üzemeltetési feladatok ellátásának jellemző 2010. utáni fordulata a helyi (helyileg érdekeltek által felismerhető és ellátható) feladatok állami feladattá tétele. Ez egyaránt vonatkozik a társulati és önkormányzati, de áttételesen a magán feladatokra egyaránt.

Ennek egyik **pozitív következménye, hogy a fizikailag összetartozó rendszerek összehangolt működésének biztosítása, a szakértelem**

Javaslat a belvízmentesítés hatékonyságának javítására

dominanciája könnyebben megteremthető, hátránya azonban kettős. Egyrészt a feladatok ellátásához rendelt források nem növekedtek a vízügyi igazgatóságoknál megnövekedett feladatokkal arányosan, sőt a társulati érdekeltségi hozzájárulás megszüntetésével, minimálisan is 4,5 Mrd Ft/év forráskivonás történt a rendszerből (ha az állami támogatást is hozzáteszem, akkor 9 Mrd Ft). Másrészt a Víz Keretirányelvben szereplő megtérülés elvének megsértésével és az érintettek érdekeltségének elfedésével a „gondoskodó állam” nem fenntartható szerepvállalását sugallják. Mindezzel párhuzamosan a közvetlenné tett állami felelősség (a helyi feladatok felelőséggel és forrás hozzájárulással történt megszüntetésének) hatására a kormányzatnál markánsabban jelentkeznek a rendszer vélt és valós hibái, ezért sürgetőbben kéri számon a hatékonyság növelésének megoldásait, miközben azok módszertanilag évtizedek óta kimunkáltak.

A közfoglalkoztatás ezeket a problémákat nem oldja, nem oldhatja fel. A vízügyi igazgatóságok a megnövekedett feladatok erőforrás fedezetével nem rendelkeznek, ezért munka ellátásuk megfelelése átmeneti, látszólagos. **A védekezésben a gazdákat egyéni érdekek vezérik, a támogatási konstrukciók miatt arra nem érdemes területeket is szántóföldi művelésben tartanak, és most már közvetlenül az államtól várják el a földjeik vízháztartás szabályozását, így a költség érzékenység nem kérhető rajtuk számon.** A védekezési felmérések, adatcserék elmaradnak az elérhető technikai színvonalától, és meglévő, de nem hozzáférhető adatoktól. **Az építési hatóságok gyakran nem kérnek vízügyi szakvéleményt, vagy ha kérnek, nem érvényesítik.**

A belvízvédekezés finanszírozási rendje nem megoldott. Az állam átvállalta a feladatokat, de a munkát nem finanszírozza, rendszerhibát keres. Ilyen helyzetben elkerülhetetlen, hogy a védekezés ellátásáért felelős vízügyi igazgatók fedezet nélküli kötelezettség vállalással, keresztfinanszírozással törvényt sértsenek, hogy jogszabályi (egyben szakmai kényszerként rájuk nehezedő) feladataikat elláthassák.

Javaslat a belvízkezelés hatékonyságának jobbítására

- 1. Ki kell egészíteni és pontosítani kell a most készülő második, vízgyűjtő-gazdálkodási tervben a vízvisszatartásra vonatkozó intézkedéseket. Azokat belvízkezelési célból is alkalmazni kell, nemcsak vízminőség szabályozási célból. Fel kell gyorsítani a vízrendezési művek vízelvezetésre és vízvisszatartásra egyaránt alkalmas kialakítását illetve rekonstrukcióját, valamint a rendszerek ilyen irányú átalakítását szervezeten meg kell kezdeni. Ennek a feladatnak a társulatok kezeléséből a VIZIG-ekhez átkerült létesítmények rekonstrukciójára is ki kell terjednie. Cél a karbantartandó csatornák hosszának és a szivattyúzási kényszernek a csökkentése. Erre a feladatra **a 2014-2020 az tervezési időszakra központi és uniós támogatási forrást kell biztosítani.****
- 2. A belvíz veszély és kockázati térképezést (hasonlóan az árvízzel kapcsolatos ilyen munkához) folytatni, és az árvízhez hasonló**

- színvonalon be kell fejezni.** A feladatra 2014-2020 között forrást kell biztosítani. Az országos árvízkezelési tervet – beleértve a belvízkezelési tervet is – nemzeti jelentőségű tervként az Országgyűlés elé kell terjeszteni és annak támogatása esetén nemzeti programmá nyilvánítani. A vízrendezéssel kapcsolatos kutatási feladatokat újra kell indítani, elsősorban a belvíz-veszélyeztetettség, modellezésével, a belvíz veszély előrejelzésével, a rendszerek komplex kialakításával és üzemeltetésével kapcsolatos K+F+I feladatok élvezzenek prioritást.
3. **A vízügyi igazgatóságok területi vízgazdálkodásban (öntözés, vízrendezés) megnövekedett feladataihoz működési és védekezési erőforrásokat biztosítani kell,** elsősorban a gépész és csatornaóri (egyszer s mind közfoglalkoztatói) szakképzett létszám növelése és anyagi források nagysága és biztonsága tekintetében. Ahol helyi területi vízgazdálkodással foglalkoznak oda is – a feladat összetettségével, nagyságával megegyezően – szakembereket és forrást (helyi adók, díjak, járulékok és központi költségvetés) kell biztosítani.
  4. **A közfoglalkoztatást a helyén kell kezelni** (gépi munkát, nagy volumenű földmunkát nem vált ki), és biztosítani kell az annak kapcsán megszerezhető jövedelem eltartó képességét, valamint a közfoglalkoztatottak főállású munkatárssá tételét, aminek az is feltétele, hogy a közmunkást foglalkoztató érzékelhetően jobban kell, hogy keressen, mint a közfoglalkoztatott. Ennek a munkának részeként modernizálni kell a karbantartásban, üzemelésben és védekezésben használatos gépeket, eszközöket.
  5. **A területi vízgazdálkodás szakmai összehangolását erős jogosítványokkal felruházott szervezethez (célszerűen a vízügyhöz) kell telepíteni,** a hatóságok erre nem alkalmasak. Mind ez a jogszabályok célirányos módosítását követeli meg a vízügyi és társulati törvény tekintetében egyaránt. Ugyanakkor meg kell követelni a hatályos jogszabályokban foglalt feladatok (pl. település védelmi tervek) teljesítését és azt a VIZIG-ekkel jóvá kell hagyatni.
  6. **Növelni kell a monitoring hálózatot, a gyakorlatban kell alkalmazni az informatikai és hírközlési fejlődés által lehetővé tett belvízi (vízkészlet-gazdálkodási) előrejelzést és modellezést, valamint a távérzékelést és távmérést, az állami finanszírozású szervezetek közötti adatcserét ingyenessé és automatikussá kell tenni.**
  7. A 95' évi LVII. törvény módosítása során az adottságokhoz alkalmazkodó területhasználatot kell megvalósítani, területhasználati terveket készíteni, a támogatási konstrukciókat ennek ösztönzése irányába kell átalakítani. **A mezőgazdasági támogatási és biztosítási rendszert vízgazdálkodás centrikusan kell átalakítani, elsősorban a talajban történő víztározást elősegítő agrár-beavatkozások támogatását kell kiemelni, illetve a területi vízvisszatartás létesítményeinek már a tábla szintű létrehozását is érdekeltséggel kell támogatni.** Mivel a vízgazdálkodási törvény értelmében a birtokon belül csapadékból keletkező felszíni vizek a birtokos tulajdonában vannak ezért a belvíz gazdálkodási célú, tábla szintű vízgazdálkodási művek (pl. vízvisszatartás táblán belül, műszaki létesítmények, új csatornák, stb.) létesítési engedélyeztetésének

Javaslat a belvízmentesítés hatékonyságának javítására

- egyszerűsítése (megszüntetése es vízügyhöz történő bejelentéshez kötése) ösztönző hatást érhet el az érintettek és engedélyesek (gazdák, tulajdonosok) körében.
8. **A szakszerű mezőgazdasági művelés, valamint a táblaszintű vízrendezési művek karbantartása legyen a mezőgazdasági támogatások elnyerésének a feltétele.** Ilyen jellegű szakmai kötelezettségmulasztás esetén, a gazdálkodó ne kapjon kártérítést sem a belvíz, de aszály miatt sem. A mezőgazdasági támogatási program "zöldítési" eleme erre kiváló lehetőséget ad. Elő kell segíteni az intézkedéseket a vidékfejlesztési program támogatásainak célirányos módosításával, illetve a zöldítés vízgazdálkodási vonatkozásait az agrárkamara együttműködésével népszerűsíteni kell.
  9. **A Natura 2000 területek kijelölését felül kell vizsgálni és az azon való gazdálkodást illetve műszaki beavatkozás összhangját, a vízgazdálkodás elsődlegességének biztosítása mellett kell folytatni.**
  10. A modern eszközök által mért és feldolgozott adatokat közzé kell tenni olyan formában, hogy az felhasználható legyen a vízgazdálkodási üzemirányítás és a mezőgazdálkodás során. **Tájékoztatási rendszert kell kialakítani a várható hidrometeorológiai és vízrajzi helyzetről** és a szükséges intézkedésekről, ami az érintettek számára elérhető és felhasználható.
  11. A megnövekedett vízügyi kezelési feladatok valamint az ellentmondásosan működő társulatok helyzetének rendezése érdekében **a társulati és a vízgazdálkodásról szóló törvényt, valamint a vagyonyilvántartást rendezni illetve módosítani kell.**
  12. **A kijelölt belvízveszélyes területeket csak a kockázatoknak megfelelően lehessen hasznosítani bel- és külterületeken egyaránt.** A beépítést szükség szerint korlátozni kell, illetve az építmények kivitelezésére speciális követelményeket kell előírni. Szabálytalan beépítés miatt az ingatlan tulajdonosa (engedély be nem tartása) vagy mint engedélyező hatóság az önkormányzat (szabályozási, engedélyezési hiba) legyen a felelős, és viselje a belvíz miatti károkat.

A fenti feladatok végrehajtásának javasolt ütemezését és a felelősök megjelölését a **1. számú melléklet** tartalmazza.

Azonban a feltett kérdésre, mely szerint hogyan lehet a belvízkezelést állami szinten vagy ösztársadalmi szempontból hatékonyabbá tenni, végső soron úgy lehet válaszolni: A fenti 12 pontban megfogalmazott feladatok ütemezett végrehajtásával!

A belvízkezelés hatékonyságának növelésénél vissza-vissza térő probléma a feladatok állam és érintettek közötti megosztásának kérdése. Ebből a szempontból vizsgálva a feladatokat két részre kell bontani. Az egyik csoportba a feladat lehatárolástól független teendőket soroltuk, a második csoportba azokat a további feladatokat jelöltük meg, amelyeket a feladat jelenlegi megosztásától eltérő rend bevezetése esetén, illetve érdekében meg kell tenni. Mi ez utóbbit javasoljuk, azzal hogy ezt a közeljövőben elkészítendő II. Vízügytő Gazdálkodási Tervben és Kvassay Jenő Tervben meg kell alapozni.

Javaslat a belvízmentesítés hatékonyságának javítására

I. A kezelői megosztásától függetlenül elvégzendő feladatok

- A műszaki tartalom tekintetében, a területi vízgazdálkodási létesítmények víz visszatartásra és kettős funkció ellátásra történő átalakítása.
- A területhasználatot racionalizáló támogatási rendszer vízgazdasági szempontú átalakítása, a Natura 2000-es területek felülvizsgálata és használatának vízgazdálkodási prioritást élvező átalakítása.
- A rendszerek működésének modellezését, és az előrejelzések közzétételének rendszerét, ennek érdekében az adatok gyűjtését, ingyenes hozzáférését, feldolgozását meg kell oldani.
- A finanszírozás összegének és a humán erőforrás létszámának, képzettségének és jövedelmének növelése, a forrásbiztosítás stabilitásának, az azzal kapcsolatos jogszabályi előírások betartásának lehetővé tétele.
- Erős jogosítványok és szankcionálási lehetőség megadása a területileg illetékes vízügyi igazgatóságok kezébe a rendszerek fejlesztésének és üzemeltetésének összehangolása érdekében

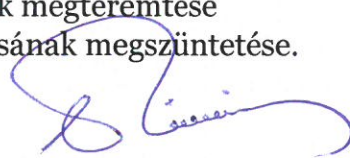
II. A kezelési és felelősségi feladatok megosztásának indokolt felülvizsgálata érdekében elvégzendő feladatok

A területi vízgazdálkodás részeként a helyi vízgazdálkodási feladatok körét meg kell kísérelni újra definiálni. Ennek tükrében az érdekeltségi feladatellátás és finanszírozás intézményének újra teremtését meg kell fontolni. Ez a változtatás, a vizekkel való gazdálkodás okszerűségét, az EU által megkövetelte ex-ante feltételek teljesítését, az állami teher és felelősségvállalás csökkentését, a területi vízgazdálkodási beavatkozások racionalizálását egyaránt elősegítheti. Ennek keretében és érdekében az ingatlan-nyilvántartást rendezni kell, aminek részeként az érdekeltek osztatlan közös tulajdonába kell adni a helyi jelentőségű és helyi, lehatárolható érdekeltségi köröket érintő műveket. Az államnak normatív alapon, egy Ft befizetéshez egy Ft hozzáadásával kell támogatni a fenntartást és helyi közcélú védekezést. A fejlesztéseket pályázattal kell segíteni.

Ennek tükrében az alábbi feladatokat kell elvégezni:

- Az állami feladat meghatározása a síkvidéki vízrendezés és az azzal szorosan összefüggő belvízvédekezés területén. Az állami feladatokat ellátó művek kijelölése.
- A helyi jelentőségű vízrendezési művek kijelölése, tulajdonba adásának előkészítése
- A mezőgazdasági termelők önkéntes illetve kényszer társulását támogató társulati törvény elkészítése
- A gazdálkodói fizetési kötelezettség törvényi keretének megteremtése
- A térítésmentes vízgazdálkodási szolgáltatás biztosításának megszüntetése.

Budapest, 2015. március 31.

Dr. Váradi József
a Vízügyi Tudományos Tanács Elnöke,
a Belvízvédelmi Munkacsoport vezetője

A Vízügyi Tudományos Tanács részéről a Munkacsoport munkájában részt vett **Dr. Ijjas István, Dr. Ligetvári Ferenc, Dr. Bíró Tibor, Dr. Kozák Péter, Kóthay László, Márfai László.**
A Munkacsoport munkáját észrevételeivel segítette Dr. Rákosi Judit, Ungvári Gábor, Lovas Attila, Bodnár Gáspár

A feladatok végrehajtásának ütemezése felelősök szerint

Azonnali intézkedések, javasolt határidő: 2015. dec. 31.

Saját hatáskörben

- ❖ Előterjesztés készítése az 1. 2.(6.) illetve 3. feladatok teljesítésének érdekében a Kormány részére
- ❖ Az 5. feladatban megfogalmazottakhoz kapcsolódva a külterületi csatornák rendszerszemléletű fenntartása, védelmi tervekbe történő integrálása szükséges. Az önkormányzati védművek felülvizsgálatakor a külterületen található létesítmények felkészítettsége kiemelten ellenőrizendő.
- ❖ a 6. feladatban megfogalmazottakhoz csatlakozva a belvízi elöntések felmérési módszerét modernizálni kell. Védekezések idején automatikusan meg kell rendelni a belvízzel érintett vízgyűjtők műhold és egyéb technológiájú felvételeit, meghatározott gyakorisággal
- ❖ Előterjesztés készítése a kormány részére a 4. feladat teljesíthetősége érdekében

Más tárcák által illetve közösen megteendő intézkedések

- ❖ A 7. és 8. feladat teljesítéséhez szükséges kormány előterjesztés elkészítése. Nagyon fontos, hogy ezek az intézkedések, az érvényesítésük illetékesei és felelősei a Vidékfejlesztési Programba úgy kerüljenek bele, hogy a Program 2014-2020 időszakban támogatást biztosítson az intézkedések végrehajtásához. FM (közreműködik a BM)
- ❖ a 6. feladat teljesítése érdekében az ingyenes adatforgalom megteremtése. (BM-FM)
- ❖ a 9. feladat teljesítése érdekében szükséges felmérés és értékelés megkezdése (FM)

Kormány szintű intézkedések

- ❖ A jelenleg folyó belvízvédekezés és a lezárást követő kárhelyreállítás költségeinek időbeni biztosítása szükséges.
- ❖ A 4. pontra vonatkozó előterjesztés elfogadása

Rövidtávon megteendő intézkedések, javasolt határidő: 2016. dec. 31

Saját hatáskörben megteendő intézkedések.

- ❖ a 10. feladat teljesítésének előkészítése
- ❖ Az 1., 2. feladatban foglalt tervezési feladatok végrehajtása
- ❖ a 12. pont teljesíthetőségének előkészítése

Más tárcák által illetve közösen megteendő intézkedések.

- ❖ A 9. feladat teljesítése érdekében szükséges előterjesztés elkészítése

Kormány intézkedések

- ❖ Az 5. feladat teljesítéséhez kapcsolódó jogszabályok megalkotása
- ❖ a 12. pontban foglaltak teljesítésének elrendelése

Középtávon megteendő intézkedések, javasolt határidő: 2017. dec. 17.

Saját hatáskörben megteendő intézkedések

- ❖ a 10. feladat teljesítésének végrehajtása

Más tárcák által, illetve közösen megteendő intézkedések

- ❖ 9. pontban megfogalmazott feladat végrehajtása, a Natura 2000 felülvizsgálata használatának vízgazdálkodási célú racionalizálása
- ❖ A 7. pontban megfogalmazott feladat végrehajtása. Belvíz-veszélyeztetettségben is alapuló területhasználati kategória rendszert kell kidolgozni, amelyet a gazdálkodóknak figyelembe kell venniük a művelési ág megválasztásakor. A vízgazdálkodási szempontú földhasználati kategóriát az ingatlan nyilvántartásban szerepeltetni kell. **Ennek kapcsán kijelölt mintaterületen (pl. belvízi öblözet) meg kell kezdeni a rendszer tesztelését.** BM-FM

Javaslat a belvízmentesítés hatékonyságának javítására

Kormány intézkedések

- ❖ 11. feladat teljesítése tekintetében: társulati törvény és a vízgazdálkodásról szóló törvény módosítása
- ❖ A 3. pontban megfogalmazott feladat végrehajtása. Az állami kezelésben lévő művek éves fenntartására szolgáló forrásokat növelni szükséges a nagy dologi ráfordítással járó karbantartási munkák tekintetében, a közfoglalkoztatás rendszerével párhuzamosan.

Hosszútávon megteendő intézkedések, javasolt határidő: 2018 után

Saját hatáskörben megteendő intézkedések

- ❖ Az 1., 2. feladat végrehajtása. A belvíz rendszerek átalakítását el kell végezni. A műszaki fejlesztések végrehajtása mellett módosítani kell a területhasználat jelenlegi gyakorlatát (belvíz-veszélyeztetettség figyelembe vétele)

Más tárcák által megteendő intézkedések

A belvíz-veszélyeztetettség alapján alapuló területhasználati kategóriarendszert, a mintaterületen szerzett tapasztalatok alapján, véglegesíteni kell, és országos léptékűvé kell kiterjeszteni